

Posudek školitelky disertační práce

Autorka práce: Mgr. Dagmar Dvořáčková

Název disertační práce: Hodnocení kvality života u seniorů žijících v domovech pro seniory

Studijní program: Specializace ve zdravotnictví

Studijní obor: Prevence, náprava a terapie zdravotní a sociální problematiky dětí, dospělých a seniorů

Školitel: doc. PhDr. Adéla Mojžišová, Ph.D.

Předložená disertační práce má rozsah 187 stran včetně seznamu literárních zdrojů, následuje pak 27 stran příloh.

Cílem disertační práce bylo zjistit úroveň kvality života seniorů žijících v domovech pro seniory, posoudit kvalitu jejich života v různých životních doménách z hlediska jejich významu pro celkovou spokojenost seniorů.

Teoretická část disertační práce je členěna na dvě části. První část je zaměřena na vymezení teoretických východisek, která souvisejí s vymezením pojmu kvalita života, a druhá část obsahuje popis teoretických východisek souvisejících s problematikou stárnutí a stáří. Na teoretické části oceňuji, že autorka využila širokého zdrojového materiálu z domácí i zahraniční odborné literatury. Kapitoly zaměřené na problematiku kvality života seniorů rozšířila o kapitoly popisující zdravotní a sociální péči o seniory, tedy o nástroje sociální politiky, které by měly vést ke zlepšování kvality života seniorů.

Výzkumná část disertační práce je poměrně rozsáhlá, kdy autorka zvolila kvantitativní výzkumnou strategii. Stanovila si hlavní výzkumnou otázku: „Jaká je úroveň kvality života seniorů žijících v domovech pro seniory?“ a dále si stanovila pět dílčích výzkumných otázek. Na základě výzkumných otázek autorka vytvořila sedm hypotéz, které v průběhu výzkumu testovala kombinací celkem tří dotazníků zaměřených na měření kvality života seniorů (WHOQOL-OLD, WHOQOL-BREF, AAQ). V kapitole „Metodika“ autorka popisuje vývoj tvorby mezinárodních dotazníků a uvádí jejich využitelnost ve zkoumané problematice včetně jednotlivých domén dotazníků. Výzkumný soubor byl tvořen seniory, kteří žijí v domovech pro seniory v Jihočeském kraji. Druhý soubor (kontrastní) tvořili senioři žijící ve vlastních domácnostech. Získaná data byla statisticky zpracována programy SPSS a Statistica. Výsledková část disertační práce je též poměrně rozsáhlá a obsahuje velké množství dat, které se snažila autorka přehledně rozčlenit do jednotlivých podkapitol včetně zpracování do tabulek a grafů. V následující kapitole „Diskuse“, též členěné na podkapitoly, autorka

diskutuje k jednotlivým faktorům, které ovlivňují kvalitu života seniorů v domovech pro seniory a kvalitu života seniorů žijících ve vlastních domácnostech v kontextu skutečností a závěrů, které uvádí zdrojová odborná literatura domácí i zahraniční. Oceňuji podkapitulu „Diskuse“ vzhledem k použitému metodickému postupu, která by mohla být přínosná pro výzkumníky, jenž se budou též zabývat problematikou kvality života u seniorů a jako výzkumnou strategii zvolí tytéž mezinárodně využívané dotazníky. Autorka poukazuje na úskali dotazníkového šetření u seniorů a snaží se formulovat důvody, které k tomu mohou vést. Zabývá se též rolí tazatele. Využití výsledků v praxi autorka koncipuje v souvislostech s poskytováním sociálních služeb a předpokládá, že poznatky výzkumu budou moci být podkladem pro tvorbu metodické příručky pro poskytovatele služeb, jak zjišťovat a jak naplňovat potřeby seniorů. Dále navrhuje realizovat rozsáhlejší výzkum v celé republice a kombinaci kvantitativní a kvalitativní výzkumné strategie, další vzdělávání pracovníků v sociálních službách, zařazení problematiky kvality života seniorů do vzdělávání sociálních pracovníků, vzdělávání seniorů, vytvoření webových stránek s touto problematikou a zpracování vědecké publikace s názvem Kvalita života seniorů v domovech pro seniory.

Autorka zpracováním své disertační práce prokázala schopnost vědecky pracovat. Splnila cíl, který si stanovila. Závěry a doporučení jsou využitelné ve zdravotně sociální oblasti péče o seniory, kdy tyto také autorka publikovala v domácích i zahraničních recenzovaných časopisech.

Na základě těchto zjištění doporučuji, aby po úspěšné obhajobě disertační práce a po splnění všech platných ustanovení byl Mgr. Dagmar Dvořáčkové udělen vědecký titul Ph.D..

V Soběslavi dne 3. června 2012

doc. PhDr. Agéla Mojžíšová, Ph.D.
ZSF JU v Českých Budějovicích